

DİN VEYA İNANCA DAYANAN HER TÜRLÜ HOŞGÖRÜSÜZLÜĞÜN VE AYRIMCILIĞIN TASFİYE EDİLMESİNE DAİR BİLDİRİ

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 25 Kasım 1981 tarihli ve 36/55 sayılı Kararıyla ilan edilmiştir.

BAŞLANGIÇ

Genel Kurul,

Birleşmiş Milletler Şartı'nın temel prensiplerinden birinin, her insanın doğasında bulunan insanlık onuru ile eşitlik olduğunu, ve bütün Üye Devletlerin ırk, cinsiyet, dil veya din ayrımcılığı yapmaksızın herkesin insan haklarına ve temel özgürlüklerine her yerde saygı gösterilmesini ve uyulmasını sağlamak ve teşvik etmek için Teşkilatla birlikte ayrı ayrı veya ortaklaşa faaliyette bulunma taahhüdü altına girdiklerini dikkate alarak,

İnsan Hakları Evrensel Bildiri'nin ve İnsan Haklarına dair uluslararası Sözleşmelerin ayrımcılık yapmama ve hukuk önünde eşitlik prensipleri ile düşünce, vicdan, din ve inanç özgürlüğünü ilan ettiğini dikkate alarak,

İnsan haklarına ve temel özgürlüklere, özellikle düşünce, vicdan, din ve her türlü inanç özgürlüğüne kayıtsız kalmanın ve bu özgürlükleri ihlal etmenin, doğrudan veya dolaylı olarak, bilhassa diğer Devletlerin iç işlerine yabancı müdahalesi olarak kullanıldığı ve haklar ve uluslar arasındaki nefretin tutuştuğu yerlerde savaşları ve insanlığa büyük acıları beraberinde getirdiğini dikkate alarak,

Din veya inanç, inancını açıklayan bir kimsenin yaşam anlayışının temel unsurlardan biri olduğunu ve bu din veya inanç özgürlüğüne bütünüyle saygı gösterilmesi ve güvence altına alınması gerektiğini dikkate alarak,

Din ve inanç özgürlüğü ile ilgili konularda anlayışın, hoşgörünün ve saygının ilerletilmesinin, ve din veya inancın Birleşmiş Milletler Şartı'yla, Birleşmiş Milletlerin ilgili diğer belgeleriyle ve bu Bildiri'nin amaçları ve prensipleriyle bağdaşmayacak hedefler için kullanılmasının kabul edilemezliğini sağlamanın temel olduğunu dikkate alarak,

Din ve inanç özgürlüğünün ayrıca dünya barışı, sosyal adalet ve halklar arasında dostluk hedeflerine varılmasına, ve sömürgecilik ve ırksal ayrımcılıkla ilgili ideolojilerin ve uygulamaların tasfiye edilmesine katkıda bulunacağını dikkate alarak,

Birleşmiş Milletler ve onun uzman kuruluşlarının himayesinde kabul edilen ve yürürlüğe girme durumunda bulunan her türlü ayrımcılığın tasfiye edilmesine dair Sözleşmelerin tatmin edici olduklarını kaydederek,

Din veya inanç konularında dünyanın bazı bölgelerinde hala hoşgörüsüzlük gösterilmesinden ve ayrımcılık bulunmasından kaygı duyarak,

Hangi biçimde ve görünümde olursa olsun, bu tür hoşgörüsüzlüklerin süratle tasfiye edilmesi ve din veya inanç sebebiyle ayrımcılık yapılmasının önlenmesi ve bununla mücadele edilmesi için gerekli bütün tedbirleri almaya karar vererek,

Din veya İnanca Dayanan Her Türlü Hoşgörüsüzlüğün ve Ayrımcılığın Tasfiye edilmesine dair bu Bildiri'yi ilan eder:

Madde 1- Düşünce, vicdan ve din özgürlüğü

1. Herkes düşünce, vicdan ve din özgürlüğü hakkına sahiptir. Bu hak, bir dine veya dilediği bir inanca sahip olma ve dinini veya inancını kendi başına veya başkaları ile birlikte toplu olarak ve aleni veya gizli bir biçimde ibadet etme, gereklerine uyma, uygulama ve öğretme yoluyla açışa vurma özgürlüğünü de içerir.

2. Hiç kimse bir dine veya dilediği inancına sahip olma özgürlüğünü zedeleyecek bir zorlamaya maruz bırakılamaz.

3. Bir kimsenin dinini veya inancını açışa vurma özgürlüğü, sadece hukuken öngörülen ve kamu güvenliğini, kamu düzenini, sağlığı, ahlakı veya başkalarının temel hak ve özgürlüklerini korumak için gerekli olduğu ölçüde sınırlamalara tabi tutulabilir.

Madde 2- Ayrımcılık yasağı

1. Hiç kimse din veya başka bir inancı sebebiyle bir Devlet, bir kurum, bir kişi veya kişi grubu tarafından ayrımcılığa maruz bırakılamaz.

2. Bu Bildiri'nin amacı bakımından “din veya inanca dayanan hoşgörüsüzlük ve ayrımcılık” deyi mi, eşitlik üzerine kurulu bulunan insan haklarının ve temel özgürlüklerin tanınmasını, kullanılmasını veya bunlardan yararlanılmasını hükümsüz kılma veya zedeleme amacı taşıyan veya bu sonucu doğuran, din veya inanca dayalı bir farklılaştırma, dışlama, kısıtlama veya ayrıcalık tanıma anlamına gelir.

Madde 3- Din veya inanca dayanan ayrımcılığın anlamı

İnsanlar arasında din veya inanca dayanan bir ayrımcılık, insanlık onuruna karşı bir aşağılama ve Birleşmiş Milletler Şartı'nın prensiplerini inkar oluşturur; bu ayrımcılık, İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'nde ilan edilen ve İnsan Hakları uluslararası Sözleşmelerinde ayrıntılı bir biçimde düzenlenen insan haklarının ve temel özgürlüklerini ihlal ettiği ve uluslar arasında dostane ve barışçıl ilişkilere karşı bir engel olduğu için yasaklanır.

Madde 4- Din veya inanca dayanan ayrımcılığı önleme ve tasfiye etme yükümlülüğü

1. Bütün Devletler, kişisel, ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel yaşamın her alanında insan haklarının ve temel özgürlüklerinin tanınması, kullanılması ve bunlardan yararlanılması sırasında din ve inanca dayanan ayrımcılığı önlemek ve tasfiye etmek için etkili tedbirler alır.

2. Bütün Devletler, bu tür ayrımcılığı yasaklamak için gerektiği takdirde mevzuat çıkarmak veya değiştirmek de dahil, din veya bu konudaki diğer inançlara dayanan hoşgörüsüzlükle mücadele etmek üzere gerekli bütün tedbirleri almak için her türlü çabayı gösterir.

Madde 5- Çocuğın Hakları

1. Çocukların anne ve babaları, eğer varsa vasileri kendi dinlerine veya inançlarına ve kendi inançları doğrultusunda çocuklarının yetişmelerini istedikleri ahlak eğitime uygun bir tarzda aile içindeki yaşamı düzenleme hakkına sahiptir.

2. Her çocuk, din veya inanç konularında anne ve babasının, ve varsa vasisinin dileğine uygun olan bir eğitime ulaşma hakkından yararlanır; çocuklar, kendi anne ve babasının veya vasisinin dileğine aykırı bir din veya inanç öğretimi almaya zorlanamaz; bu konuda çocukların yüksek menfaatleri, yönlendirici bir prensiptir.

3. Çocuklar, din veya inanca dayanan her türlü ayrımcılığa karşı korunur. Çocuklar anlayış, hoşgörü, halklar arasında dostluk ve evrensel kardeşlik, başkalarının din veya inanç özgürlüğüne saygı ruhu ile bütün enerjisini ve yeteneklerini insan kardeşlerinin hizmetine sunması gerektiği bilinci içinde yetiştirilir.

4. Anne ve babasının veya bir vasinin bakımı altında bulunmayan çocukların din veya inançları konusunda, kendi ifade ettikleri dilekleri veya onların dileklerini gösteren başka belirtiler dikkate alınır; çocukların yüksek menfaatleri, yönlendirici bir prensiptir.

5. Çocuğun içinde yetiştirildiği bir din veya inancın uygulamaları, bu Bildiri'nin 1. maddesinin 3. fıkrası dikkate alınarak, çocuğun fiziksel veya ruhsal sağlığına veya tam olarak gelişmesine zarar verici olamaz.

Madde 6 - Düşünce, vicdan veya inanç özgürlüğünün içeriği

Düşünce, vicdan, din veya inanç özgürlüğü bu Bildiri'nin birinci maddesine uygun olarak, ve birinci maddenin üçüncü fıkrası hükümleri çerçevesinde, başka özgürlüklerin yanında, Aşağıdaki özgürlükleri de içerir.

a) Bir din veya inanç ile bağlantılı olarak, ibadet etme veya toplanma, ve bu amaç için gerekli yerleri kurma ve kullanma;

b) Gerekli vakıf veya insancıl amaçlı kurumlar kurma ve bunları işletme;

c) Bir dinin veya inancın törenlerine veya geleneklerine ilişkin gerekli araçları ve materyalleri yeterli ölçüde yapma, alma ve kullanma;

d) Bu alanla ilgili yayımları yazma, yayınlama ve dağıtma;

e) Bir din veya inancın öğretimini, bu amaçlar için uygun yerlerde yapma;

f) Bireylerden ve kurumlardan gönüllü mali yardım vermelerini isteme ve alma;

g) Bir dinin veya inancın gerekleri ve standartları bakımından uygun olan liderleri yetiştirme, atama, seçme ve yerini alacak olanı belirleme;

h) Bir kimsenin dininin veya inancının kurallarına uygun olarak dinlenme günlerine ve bayram tatillerine ve törenlerine uygun davranma;

i) Ulusal ve uluslararası düzeyde, din ve inanç konularında bireyler ve topluluklarla iletişim kurma ve sürdürme;

Madde 7- Hakların iç hukukla olan ilişkisi

Bu Bildiri’de yer verilen haklar ve özgürlükler, herkesin bu hakları ve özgürlükleri uygulamada kullanabilmesini sağlayacak şekilde ulusal mevzuatta düzenlenir.

Madde 8- Hakların uluslararası belgelerle ilişkisi

Bu Bildiri’deki hiç bir hüküm, İnsan Hakları Evrensel Bildirisi ile İnsan Haklarına dair uluslararası Sözleşmelerde tanımlanan bir hakkı kısıtlayıcı veya kullanımını durdurucu bir şekilde yorumlanamaz.